

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 27.4.2022
COM(2022) 189 final

2022/0135 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om ändring av förordning (EU) 2018/1806 om fastställande av förteckningen över tredjeländer vars medborgare är skyldiga att inneha visering när de passerar de yttre gränserna och av förteckningen över de tredjeländer vars medborgare är undantagna från detta krav

(Kuwait, Qatar)

{SWD(2022) 129 final}

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

- **Motiv och syfte med förslaget**

Mot bakgrund av de stärkta övergripande förbindelserna mellan EU och Gulfstaterna bör EU inta en mer strategisk hållning till regionen genom att utveckla ett starkare, mer övergripande och flersektoriellt partnerskap. Viseringsfrihet spelar en central roll för att främja partnerskapet mellan båda regionerna, underlätta direkta personkontakter och stärka de redan täta politiska, ekonomiska, forskningsrelaterade, utbildningsmässiga, kulturella och samhällsinriktade utbytena. Med hänsyn till detta kommer EU att fortsätta engagera sig i förhållande till Gulfstater som är intresserade av viseringsfria inresor till EU, i syfte att nå full regional samstämmighet i framtiden, med utgångspunkt i de kriterier och förfaranden som fastställs i förordning (EU) 2018/1806.¹ Med tanke på de förfaranden som hittills genomförts och den första bedömningen utgör detta förslag till undantag från viseringskraven för medborgare i Kuwait och Qatar ett steg på vägen mot en starkare regional samstämmighet i Gulfområdet, efter det undantag från viseringstvånget som beviljades Förenade Arabemiraten 2014 och som underlättat kontakterna med detta land.

Såväl Kuwait som Qatar har visat sig vara nyckelpartner för EU i hanteringen av den senare tidens kriser. Goda exempel på samarbetet på sista tiden är bland annat repatrieringen av EU-medborgare och vaccinationsansträngningarna i samband med covid-19-pandemin, evakueringen av EU-medborgare via Doha efter talibanernas maktövertagande i Afghanistan, den ekonomiska stöden och de tjänster som Kuwait lämnat för att underlätta det humanitära biståndet under kriget i Syrien, samt ansträngningarna för att ta itu med den senaste tidens hybridhot mot Europa. Därtill kommer att Kuwait och Qatar är viktiga ekonomiska partner för unionen, i synnerhet vad gäller energi, med tanke på EU:s målsättningar att diversifiera sin energiförsörjning.²

Beslut om vilka tredjeländers medborgare som ska vara undantagna från viseringskravet fattas efter en individuell bedömning av en rad kriterier som fastställs i artikel 1 i förordning (EU) 2018/1806. Kriterierna avser bland annat ”olaglig invandring, allmän ordning och säkerhet, ekonomiska fördelar, i synnerhet i fråga om turism och utrikeshandel, samt unionens yttre förbindelser med de berörda tredjeländerna, inbegripet i synnerhet hänsyn till de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, liksom konsekvenserna för den regionala sammanhållningen och ömsesidigheten”.

Kuwait och Qatar medför liten risk för irreguljär migration, ökar sitt samarbete med EU i säkerhetsfrågor och utfärdar biometrisk pass, vilket är en förutsättning för viseringsfria inresor till EU. Kuwait och Qatar är viktiga ekonomiska partner och handelspartner för EU och extremt betydelsefulla för Europa i efterdyningarna av covid-19, samt mot bakgrund av Rysslands aggressionshandling mot Ukraina och dess effekter på energiförsörjningen och den

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1806 av den 14 november 2018 om fastställande av förteckningen över tredjeländer vars medborgare är skyldiga att inneha visering när de passerar de yttre gränserna och av förteckningen över de tredjeländer vars medborgare är undantagna från detta krav (EUT L 303, 28.11.2018, s. 39).

² Meddelande av den 23 mars 2022 från kommissionen till Europaparlamentet, Europeiska rådet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och regionkommittén ”Försörjningstrygghet och överkomliga energipriser: Alternativ för omedelbara åtgärder och förberedelser inför nästa vinter” (COM/2022/138 final), https://energy.ec.europa.eu/communication-security-supply-and-affordable-energy-prices_en.

internationella uppslutningen bakom FN-stadgan. Viseringsfrihet för medborgare i Kuwait och Qatar för inresa till EU skulle gynna EU:s ekonomi, i synnerhet turismen. Även om utmaningar återstår i fråga om de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna har Kuwait och Qatar genomgått en samhällsomvandling när det gäller kvinnors rättigheter, arbetstagarnas rättigheter, religionsfrihet och ekumenisk dialog. Utsikten till hållbart viseringsfritt resande väntas stärka den positiva utvecklingen i Kuwait och Qatar med avseende på framstegen på dessa områden.

När det gäller den regionala samstämmigheten skulle ett fortsatt engagemang under de kommande månaderna i förhållande till övriga Golfstater som fortfarande är underställda viseringskrav kunna främja liknande positiva reformer och utmynna i viseringsfrihet för inresor till EU för alla länder i Golfstaternas samarbetsråd. På denna punkt kommer kommissionen inom kort att inleda tekniska samtal med dessa partner om uppfyllandet av kriterierna för undantag från viseringskravet enligt viseringsförordningen. Även antagande av mer gynnsamma regler för utfärdande av långtidsviseringar för flera inresor (med en giltighetstid på högst fem år) i förhållande till dessa partner skulle kunna undersökas inom ramen för det lokala Schengensamarbetet i enlighet med artikel 24.2 i förordning nr 810/2009 om införande av en gemenskapskodex om viseringar (viseringskodex), ändrad genom förordning 2019/1155. Förslaget om digitalisering av förfarandet för att utfärda Schengenviseringar kommer att göra viseringsförfarandena till största delen pappers- och kontaktfria, vilket även kommer att spara tid och kostnader för de sökande.

Kommissionen föreslår att förordning (EU) 2018/1806 ändras för att undanta medborgare i Kuwait och Qatar från kravet på att inneha visering när de passerar medlemsstaternas yttre gränser för vistelser som inte överstiger 90 dagar under en 180-dagarsperiod.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

Förordning (EG) nr 2018/1806 innehåller en förteckning över de tredjeländer vars medborgare är skyldiga att inneha visering när de passerar medlemsstaternas yttre gränser och en förteckning över de tredjeländer vars medborgare är undantagna från detta krav. Förordning (EU) nr 2018/1806 tillämpas av alla medlemsstater, med undantag för Irland, samt av Island, Liechtenstein, Norge och Schweiz. Förordningen är en del av EU:s gemensamma viseringspolitik för korta vistelser på 90 dagar under en 180-dagarsperiod.

Kuwait och Qatar är för närvarande upptagna i förteckningen i bilaga I i förordning (EU) nr 2018/1806 över de länder vars medborgare måste inneha visering när de passerar medlemsstaternas yttre gränser. Utförliga kontroller av alla resande mot relevanta databaser bör utföras vid de yttre gränserna.³

Sammansättningen på förteckningen över tredjeländer i bilagorna I och II bör vara och förbli förenlig med kriterierna i artikel 1 i förordning (EU) 2018/1806⁴ som bland annat rör ”olaglig invandring, allmän ordning och säkerhet, ekonomiska fördelar, i synnerhet i fråga om turism och utrikeshandel, samt unionens yttre förbindelser med de berörda tredjeländerna, inbegripet i synnerhet hänsyn till de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, liksom konsekvenserna för den regionala sammanhållningen och ömsesidigheten”.

³ Artikel 8.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/399 av den 9 mars 2016 om en unionskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna) i dess ändrade lydelse enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/458 av den 15 mars 2017, EUT L 74 18.3.2017 s. 1.

⁴ Skäl 4 i förordning (EU) 2018/1806.

Efter tillämpningen av det föreslagna undantaget från viseringskravet kan mekanismerna för ömsesidighet och upphävande i förordning (EU) 2018/1806 tillämpas om fullständig ömsesidighet i viseringsfrågor inte säkerställs, om viseringsfriheten missbrukas eller om missbruk är en följd av undantaget från viseringskravet⁵. Ett avtal om undantag från viseringskravet, med skyddsbestämmelser avseende de kriterier i förordning (EU) 2018/1806 som ligger till grund för viseringsfriheten, kommer att behöva ingås med vart och ett av länderna och EU för att undantaget ska kunna träda i kraft.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Det föreslagna undantaget från viseringskravet för Kuwait och Qatar är förenligt med EU:s ansträngningar i riktning mot ett starkare, mer strategiskt, övergripande och flersektoriellt partnerskap med Gulfstaterna. Ett gemensamt meddelande om ett strategiskt partnerskap med Gulfstaterna kommer att antas i detta syfte.

EU:s in- och utresesystem som enligt planerna ska tas i bruk i september 2022 kommer att bidra till en lagenlig användning av viseringsfriheten för tredjelandsmedborgare. Därtill kommer att EU-systemet för reseuppgifter och resetillstånd (Etias) enligt planerna ska börja användas i maj 2023. Detta kommer att möjliggöra en screening innan tredjelandsmedborgare som undantagits från viseringskravet avreser, vilket är ett effektivt bidrag till att bevara och stärka säkerheten i Schengenområdet.

.2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

- **Rättslig grund**

Den rättsliga grunden för detta förslag är artikel 77.2 a i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Förslaget till förordning innebär en utveckling av Schengenregelverket.

- **Subsidiaritet, proportionalitet och val av instrument**

Den nödvändiga ändringen av förordning (EU) 2018/1806 kommer att göras genom en förordning. Det politiska målet kan inte uppnås genom att medlemsstaterna agerar på egen hand. Det föreligger inga andra alternativ (i annan form än lagstiftning) för att uppnå det politiska målet.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Samråd med berörda parter**

Diskussioner med medlemsstaterna om möjligheten att omarbete EU:s förteckning över länder för vilka visering krävs respektive länder som är undantagna från viseringskravet, samt om metoden för och omfattningen på en sådan omarbetning, har förts inom ramen för arbetsgruppen för viseringar. Förutsättningarna för att undantas från EU:s viseringskrav har diskuterats med de berörda länderna, vilka båda vid olika tillfällen har uttryckt sitt intresse för att garantera viseringsfria inresor till EU.

⁵ Artikel 7 respektive 8 i förordning (EU) 2018/1806.

- **Grundläggande rättigheter**

Förslaget har inga negativa konsekvenser för skyddet av de grundläggande rättigheterna i Europeiska unionen.

4. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Den föreslagna förordningen kommer att vara direkt tillämplig från och med den dag den träder i kraft. Undantaget från viseringskravet kommer att tillämpas från och med den dag då ett avtal mellan Europeiska unionen, Kuwait och Qatar om undantag från viseringskravet träder i kraft. Kommissionen kommer att fortsätta att uppmärksamt följa hur fullgörandet av kraven i artikel 1 i förordning (EU) 2018/1806 utvecklas efter det att avtalen om undantag från viseringskravet trätt i kraft.

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

Härmed föreslås att förordning (EU) 2018/1806 ändras genom att Kuwait och Qatar flyttas från bilaga I (förteckning över tredjeländer vars medborgare är skyldiga att inneha visering när de passerar medlemsstaternas yttre gränser) till bilaga II (förteckning över tredjeländer vars medborgare är undantagna från kravet att inneha visering när de passerar medlemsstaternas yttre gränser när det gäller vistelser som inte överstiger 90 dagar under en 180-dagarsperiod).

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om ändring av förordning (EU) 2018/1806 om fastställande av förteckningen över tredjeländer vars medborgare är skyldiga att inneha visering när de passerar de yttre gränserna och av förteckningen över de tredjeländer vars medborgare är undantagna från detta krav

(Kuwait, Qatar)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 77.2 a,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och

av följande skäl:

- (1) I Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1806⁶ fastställs förteckningen över tredjeländer vars medborgare är skyldiga att inneha visering när de passerar medlemsstaternas yttre gränser och förteckningen över de tredjeländer vars medborgare är undantagna från detta krav.
- (2) De tredjeländer vars medborgare är undantagna från viseringskravet fastställs på grundval av en individuell bedömning av en rad kriterier som anges i artikel 1 i förordning (EU) 2018/1806. Kriterierna avser bland annat: ”olaglig invandring, allmän ordning och säkerhet, ekonomiska fördelar, i synnerhet i fråga om turism och utrikeshandel, samt unionens yttre förbindelser med de berörda tredjeländerna, inbegripet i synnerhet hänsyn till de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, liksom konsekvenserna för den regionala sammanhållningen och ömsesidigheten”.
- (3) Kuwait och Qatar medför liten risk för irreguljär migration till unionen och de utfärdar biometriska pass som uppfyller normerna från Internationella civila luftfartsorganisationen. Säkerhetssamarbetet med dessa länder har intensifierats på senare år. Vad gäller ekonomiska intressen är Kuwait och Qatar viktiga ekonomiska partner för unionen, i synnerhet på energiområdet. Även om utmaningar återstår i fråga om de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna har samhällena i Kuwait och Qatar förändrats och förbättrats när det gäller kvinnors rättigheter,

⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1806 av den 14 november 2018 om fastställande av förteckningen över tredjeländer vars medborgare är skyldiga att inneha visering när de passerar de yttre gränserna och av förteckningen över de tredjeländer vars medborgare är undantagna från detta krav, EUT L 303, 28.11.2018, s. 39.

arbetstagarnas rättigheter, religionsfrihet och ekumenisk dialog, och förändringarna väntas fortsätta leda till framsteg och reformer. De långsiktiga fördelarna med viseringsfria inresor till EU kan stärka den positiva utvecklingen på dessa områden.

- (4) Följaktligen bör medborgarna i de länderna vara undantagna från viseringskravet för vistelser som sammanlagt inte överstiger 90 dagar under en 180-dagarsperiod, och länderna bör överföras till bilaga II till förordning (EU) 2018/1806.
- (5) Undantaget från viseringskravet för medborgare i Kuwait och Qatar hindrar inte tillämpningen av EU:s restriktiva åtgärder som antas i kraft av artikel 29 i EU-fördraget och artikel 215 i EUF-fördraget.
- (6) Undantaget från viseringskravet för medborgare i Kuwait och Qatar bör inte tillämpas innan bilaterala avtal om viseringsfrihet mellan unionen och Kuwait respektive Qatar har ingåtts, bland annat för att säkerställa fullständig ömsesidighet.
- (7) Förordning (EU) 2018/1806 bör därför ändras i enlighet med detta.
- (8) Denna förordning utgör en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket i vilka Irland inte deltar i enlighet med rådets beslut 2002/192/EG⁷. Irland deltar därför inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig på Irland.
- (9) När det gäller Island och Norge utgör denna förordning, i enlighet med avtalet mellan Europeiska unionens råd och Republiken Island och Konungariket Norge om dessa staters associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket, en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket som omfattas av det område som avses i artikel 1.B i rådets beslut 1999/437/EG.⁸
- (10) När det gäller Schweiz utgör denna förordning, i enlighet med avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket, en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket som omfattas av det område som avses i artikel 1 B i rådets beslut 1999/437/EG, jämförd med artikel 3 i rådets beslut 2008/146/EG⁹.
- (11) När det gäller Liechtenstein utgör denna förordning, i enlighet med protokollet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen, Schweiziska edsförbundet och Furstendömet Liechtenstein om Furstendömet Liechtensteins anslutning till avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket, en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket som omfattas av det område som avses i artikel 1 B i beslut 1999/437/EG, jämförd med artikel 3 i rådets beslut 2011/350/EU¹⁰.

⁷ Rådets beslut 2002/192/EG av den 28 februari 2002 om Irlands begäran om att få delta i vissa bestämmelser i Schengenregelverket (EGT L 64, 7.3.2002, s. 20).

⁸ Rådets beslut 1999/437/EG av den 17 maj 1999 om vissa tillämpningsföreskrifter för det avtal som har ingåtts mellan Europeiska unionens råd och Republiken Island och Konungariket Norge om dessa båda staters associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket (EGT L 176, 10.7.1999, s. 31).

⁹ Rådets beslut 2008/146/EG av den 28 januari 2008 om ingående på Europeiska gemenskapens vägnar av avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket (EUT L 53, 27.2.2008, s. 1).

¹⁰ Rådets beslut 2011/350/EU av den 7 mars 2011 om ingående på Europeiska unionens vägnar av protokollet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen, Schweiziska edsförbundet och

- (12) Denna förordning utgör en akt som utvecklar Schengenregelverket eller som på annat sätt har samband med detta i den mening som avses i artikel 3.1 i 2003 års anslutningsakt, artikel 4.1 i 2005 års anslutningsakt respektive artikel 4.1 i 2011 års anslutningsakt.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Förordning (EU) 2018/1806 ska ändras på följande sätt:

- a) I bilaga I punkt 1 ("Stater") ska hänvisningarna till Kuwait och Qatar utgå.
- b) I bilaga II ska punkt 1 ("Stater") ändras på följande sätt:
 - i) Mellan hänvisningen till ... och till ..., ska följande hänvisning föras in:

"Kuwait (*)(**)"

(*) Undantaget från viseringskravet ska tillämpas från och med den dag då ett avtal om undantag från viseringskravet som ingås med Europeiska unionen träder i kraft.

(**) Undantaget från viseringskravet ska bara tillämpas på innehavare av biometriska pass som utfärdats i enlighet med Internationella civila luftfartsorganisationens (Icao) standarder.

- ii) Mellan hänvisningen till ... och till ..., ska följande hänvisning föras in:

"Qatar (*)(**)"

(*) Undantaget från viseringskravet ska tillämpas från och med den dag då ett avtal om undantag från viseringskravet som ingås med Europeiska unionen träder i kraft.

(**) Undantaget från viseringskravet ska bara tillämpas på innehavare av biometriska pass som utfärdats i enlighet med Internationella civila luftfartsorganisationens (Icao) standarder.

Artikel 2

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Furstendömet Liechtenstein om Furstendömet Liechtensteins anslutning till avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket, om avskaffande av kontroller vid de inre gränserna och om personers rörlighet, EUT L 160, 18.6.2011, s. 19.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i medlemsstaterna i enlighet med fördragen.

Utfärdad i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar

Ordförande

På rådets vägnar

Ordförande